

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Полтавський державний аграрний університет
Освітня програма	29570 Насінництво і насіннєзнавство
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	201 Агрономія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

10.06.2025 р.

Справа № 0933/АС-25

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 20 "Аграрні науки та продовольство" у складі:

Василишин Роман Дмитрович – головуючий,

Власенко Володимир Анатолійович,

Геник Ярослав Вячеславович,

Гончарова Олена Вікторівна,

Карпук Леся Михайлівна,

Налобіна Олена Олександрівна,

Панкова Оксана Володимирівна,

Сатарова Тетяна Миколаївна,

Яковенко Роман Володимирович,

за участі запрошених осіб:

Маренич Микола Миколайович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Полтавський державний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	29570
Назва ОП	Насінництво і насіннєзнавство
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	201 Агрономія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

☒ підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

☐ наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

☐ наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Аналіз

У цьому розділі ГЕР надає оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Аналізу» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності за критерієм, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію

Критерій 1. Проєктування освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Освітньо-професійна програма «Насінництво і насіннєзнавство» другого (магістерського) рівня за спеціальністю 201 «Агрономія» розроблена відповідно до Стандарту вищої освіти за другим (магістерським) рівнем спеціальності 201 Агрономія, затвердженого наказом МОН України від 17.11.2020 № 1420 (<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2020/11/17/201-ahrohomiya-mahistr.pdf>). ПРН структуровані відповідно до вимог стандарту, охоплюють інтегральну, загальні та спеціальні (фахові) компетентності, та реалізуються через зміст навчального плану й освітніх компонентів. ОПП оприлюднено на офіційному вебсайті ЗВО: <https://www.pdau.edu.ua/content/nasinnnytvo-i-nasinnyeznavstvo-opp>.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

ОПП «Насінництво і насіннєзнавство» другого (магістерського) рівня за спеціальністю 201 «Агрономія» не передбачає присвоєння професійної кваліфікації відповідно до чинного класифікатора професій, а тому професійні стандарти в межах цієї програми не застосовуються. Водночас зміст ОПП узгоджується з актуальними вимогами аграрного ринку праці та очікуваннями стейкхолдерів, що підтверджується участю роботодавців у формуванні освітніх компонентів, організації практичної підготовки й атестації.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

ОПП має чітко визначену мету, яка полягає у підготовці висококваліфікованих фахівців з поглибленими знаннями в галузі насінництва і насіннєзнавства, здатних до науково-дослідної, інноваційної та управлінської діяльності. Заявлена мета програми узгоджується з місією Полтавського державного аграрного університету як провідного закладу аграрної освіти регіону та відповідає його стратегічним пріоритетам, зокрема розвитку аграрної науки, інтеграції освіти й практики, формуванню фахівців для сталого розвитку аграрного сектору.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Мета ОПП «Насінництво і насіннєзнавство» та ПРН сформовані з урахуванням очікувань й запитів заінтересованих сторін, зокрема роботодавців, випускників, академічної спільноти та здобувачів ВО. До розроблення та оновлення ОПП залучаються представники виробничих структур, галузевих наукових установ й партнерських ЗВО, що підтверджується відповідними протоколами, договорами про співпрацю та участю стейкхолдерів у роботі гаранта й кафедри. Такий підхід забезпечує актуальність ОП та її відповідність потребам сучасного аграрного ринку.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Мета ОП «Насінництво і насіннєзнавство» та ПРН сформовані з урахуванням актуальних тенденцій розвитку аграрної науки, спеціальності 201 «Агрономія», а також потреб ринку праці, зокрема у фахівцях із сучасними знаннями в галузі насінництва, селекції, біотехнологій та контролю якості насіння. У формуванні освітньої програми враховано досвід аналогічних ОП провідних аграрних ЗВО України (НУБіП, Миколаївського НАУ, Державного біотехнологічного університету) та іноземних університетів. Зокрема, в оновленні змісту ОПП було враховано структуру та підходи освітньої програми Crop Sciences – Plant Breeding and Seed Science Університету Гогенгайм (ФРН), з яким університет співпрацював у рамках проєкту TEMPUS-TACIS (1999–2002). Крім того, окремі ОК, що стосуються біотехнологій у насінництві, впроваджені в ОП після стажування викладачів в Опольському університеті (Польща), зокрема теми, присвячені ЕМ-технологіям, генетичним модифікаціям, клонуванню та відновленню рослин із клітин. Ураховано регіональний контекст агровиробництва Полтавщини як зони інтенсивного вирощування зернових та олійних культур, що потребує професійного кадрового забезпечення у сфері первинного й репродуктивного насінництва.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОПП «Насінництво і насіннєзнавство» становить 90 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам статті 5 Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти за цією спеціальністю. Згідно з НП, обсяг ОК чітко структуровано: обов'язкові компоненти становлять 66 кредитів, вибіркові - 24 кредити. Визначення обсягів кожної компоненти здійснено відповідно до вимог стандарту, з урахуванням компетентнісного підходу та логіки досягнення ПРН. Інформація підтверджується в ОПП, навчальному плані та у матеріалах акредитаційної справи.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ОП «Насінництво і насіннєзнавство» має чітку логіко-змістову структуру, що забезпечує послідовне формування загальних, фахових, дослідницьких та соціогуманітарних компетентностей, необхідних для досягнення мети програми та реалізації заявлених ПРН. Освітні компоненти ОПП взаємопов'язані між собою та відображають міждисциплінарний підхід до підготовки здобувачів ВО. НП передбачає опанування як фахових дисциплін («Сучасні технології насінництва», «Біотехнології в насінництві і розсадництві», «Селекція і генетика окремих культур»), так і ОК, що сприяють формуванню загальнокультурних та громадянських компетентностей (зокрема, «Ділова іноземна мова», «Методика викладання фахових дисциплін», «Управління персоналом»). Зміст ОП спрямовано на розвиток у здобувачів ВО здатності до самостійного критичного мислення, аналізу суспільних явищ, прийняття обґрунтованих рішень у фаховій й міждисциплінарній діяльності. Ці аспекти відображені в описах освітніх компонентів, силабусах та структурі ПРН (зокрема, наприклад ПРН-11, ПРН-13, ПРН-14).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП «Насінництво і насіннєзнавство» другого (магістерського) рівня повністю відповідає предметній області спеціальності 201 «Агрономія» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство». Структура ОПП охоплює всі ключові напрями, характерні для предметної області: системне вивчення процесів виробництва, зберігання, сертифікації та контролю якості насіння; методи селекції, біотехнологій, біометричного аналізу; сучасні підходи до управління насінневими технологіями в контексті сталого землеробства. ОК відповідають науково-практичному змісту спеціальності, зокрема обов'язкові - «Біотехнології в насінництві і розсадництві», «Сучасні технології насінництва», «Селекція і генетика окремих культур», а також вибіркові - «Насінництво гетерозисних гібридів», «Сучасне насінництво і насіннєзнавство» і т.і. Таким чином, ОП розроблена в межах визначеної предметної області, є фахово орієнтованою, й забезпечує формування компетентностей відповідно до спеціальності «Агрономія».

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура та зміст ОПП «Насінництво і насіннєзнавство» забезпечують можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ВО. Відповідно до вимог статті 62 Закону України «Про вищу освіту», частка вибірових ОК в ОП становить не менше 25 % загального обсягу обов'язкової освітньої компоненти, а саме 24 кредити

ЄКТС із загальних 90. Здобувачі ВО мають можливість обирати з переліку вибіркових навчальних дисциплін (<https://www.pdau.edu.ua/content/perelik-vybirkovykh-komponentiv-op-nasinnnytvo-i-nasinnnyeznavstvo>), сформованого з урахуванням професійної спрямованості ОП та індивідуальних інтересів. Процедура реалізації права на вибір освітніх компонентів регламентується внутрішніми положеннями університету (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoproosvitniyprocenasayt.pdf>; <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/prozabezpechennyaopravanavybirnavchalnyhdyscyplin.pdf>) та передбачає інформування здобувачів ВО про зміст й очікувані РН кожної дисципліни. Такий підхід дозволяє адаптувати освітню траєкторію під професійні цілі здобувачів ВО та сприяє розвитку їх автономності у навчанні.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ОПП «Насінництво і насіннєзнавство» передбачає обов'язкову практичну підготовку здобувачів ВО, що реалізується через науково-дослідну практику загальним обсягом 10,5 кредитів ЄКТС відповідно до вимог стандарту ВО. Зміст практичної підготовки структуровано згідно з метою ОПП та спрямовано на формування прикладних фахових компетентностей, зокрема щодо організації та управління насінницьким процесом, контролю якості насіннєвого матеріалу, застосування методів апробації, випробування та сертифікації насіння. Практична підготовка тісно інтегрована в освітній процес і є обов'язковою компонентою досягнення ПРН. Методичні рекомендації та керівництво практикою забезпечуються відповідними кафедрами. Відповідну інформацію оприлюднено на вебсайті ЗВО в розділі «Бази практики» (<https://www.pdau.edu.ua/content/bazy-praktyky>).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ОПП передбачає набуття здобувачами ВО соціальних навичок, необхідних для ефективної комунікації, роботи в команді, прийняття відповідальних рішень, дотримання етичних норм й академічної доброчесності. Соціальні компетентності інтегровані в ОП шляхом вивчення окремих ОК (Ділова іноземна мова, Організація підприємницької діяльності в АПК, Методика викладання фахових дисциплін, Управління персоналом, Агроконсалтинг та ін.), так й у змісті більшості фахових дисциплін, які передбачають колективну роботу, презентацію результатів досліджень, дискусії та рольові моделі прийняття рішень. Окрім того, важливим інструментом формування соціальних навичок є проходження практики, під час якої здобувачі взаємодіють з колективами реальних агроформувань й наукових установ. Розвитку soft skills також сприяє участь у наукових гуртках, конференціях, студентського Сенату та громадських ініціативах у межах діяльності ЗВО.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Обсяг окремих ОК визначено відповідно до вимог статті 62 Закону України «Про вищу освіту», а також стандарту вищої освіти за спеціальністю. Обсяг ОК варіюється від 3 до 6 кредитів ЄКТС, що відповідає реальному навантаженню здобувачів ВО й забезпечує досягнення відповідних ПРН. Кожна дисципліна має чітко визначені цілі, змістові модулі, форми контролю та очікувані РН, що зафіксовано у силабусах. Розподіл кредитів ЄКТС між освітніми компонентами є обґрунтованим, відповідає академічній традиції та логіці засвоєння матеріалу. У звіті ЕГ підтверджено відповідність обсягів освітніх компонентів фактичному навантаженню здобувачів ВО та їх ролі у формуванні компетентностей.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

ОПП має чітко виражену практикоорієнтовану спрямованість, що забезпечується як змістом ОК, так й структурою навчального плану. ОП передбачає виконання прикладних завдань, проходження Науково-дослідної практики (10,5 кредитів ЄКТС), а також активне залучення здобувачів ВО до дослідницької та виробничої діяльності в рамках співпраці з провідними агропідприємствами, насіннєвими компаніями та науковими установами. Практичний складник реалізується через обов'язкові дисципліни прикладного характеру, а також шляхом виконання кваліфікаційної роботи, що має практичну або прикладну спрямованість. Дуальна форма здобуття освіти за даною ОПП наразі не реалізується, що підтверджується у звіті ЕГ та у відповідях ЗВО. Причиною є обмежена готовність стейкхолдерів до формального документального супроводу дуальної моделі, однак ЗВО вживає заходів для її потенційного впровадження в майбутньому.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Освітньо-професійна програма забезпечує формування у здобувачів ВО компетентностей, що спрямовані на досягнення цілей сталого розвитку відповідно до резолюції Генеральної Асамблеї ООН № 70/1 (2015) та Указу Президента України № 722/2019. ОП орієнтована на цілі сталого розвитку, зокрема: Ціль 2 «Подолання голоду, досягнення продовольчої безпеки та поліпшення харчування, сприяння сталому розвитку сільського господарства»; Ціль 2 «Подолання голоду, забезпечення продовольчої безпеки та покращення харчування», Ціль 4 «Забезпечення всеохоплюючої і якісної освіти та заохочення до навчання впродовж життя»; Ціль 8 «Гідна праця та економічне зростання»; Ціль 9 «Індустріалізація, інновації та інфраструктура»; Ціль 13 «Боротьба зі зміною клімату та її наслідками»; Ціль 17 «Партнерство заради сталого розвитку». Компетентності, пов'язані з раціональним використанням ресурсів, впровадженням екологічно безпечних технологій у насінництві, дотриманням принципів етичної та соціальної відповідальності, формуються через зміст фахових дисциплін та реалізацію практичної

підготовки. У звіті експертної групи зазначено, що принципи сталого розвитку інтегровані в освітній процес на концептуальному та прикладному рівнях.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОПП «Насінництво і насіннєзнавство» другого (магістерського) рівня укладені відповідно до Умов прийому на навчання до ЗВО України, затверджених наказом МОН України, та не містять дискримінаційних положень. Вони є чіткими, прозорими, містять повну інформацію про умови вступу, перелік вступних випробувань, строки подання документів та критерії зарахування. Правила прийому розміщено у відкритому доступі на офіційному вебсайті Полтавського державного аграрного університету у відповідному розділі (<https://www.pdau.edu.ua/content/pravya-pryomu-do-poltavskogo-derzhavnogo-agrarnogo-universytetu>). Це забезпечує вільний доступ усіх заінтересованих осіб до інформації, що регламентує вступ до ЗВО, відповідно до принципів відкритості та недискримінації.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Загалом відповідає змісту підкритерію 3.2.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

У межах реалізації ОПП «Насінництво і насіннєзнавство» другого (магістерського) рівня, університет здійснює визнання РН та кваліфікацій, здобутих на інших ОП у тому числі під час академічної мобільності, відповідно до чинних нормативних документів, розміщених у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО (<https://www.pdau.edu.ua/content/polozhennya-pro-osvitnyu-diyalnist>). Процедура визнання є чіткою й прозорою. Вона охоплює визнання: РН, здобутих в інших ЗВО України чи за кордоном; РН, отриманих у межах програм академічної мобільності. Перезарахування опанованих компонентів ОПП та кредитів ЄКТС або відповідних компетентностей та РН здійснюється на підставі наданої здобувачем ВО академічної довідки або документу про вищу освіту з додатком встановленого у закладі вищої освіти (науковій установі) – партнері зразка чи інших документів з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін (освітніх компонентів), кількістю годин і кредитів ЄКТС. У звіті ЕГ підтверджено, що університет не лише розробив відповідні процедури, а й послідовно їх дотримується на практиці.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Загалом відповідає змісту підкритерію 3.4.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес за ОПП «Насінництво і насіннєзнавство» організовано згідно з вимогами чинного законодавства України, зокрема Закону України «Про вищу освіту», Стандарту вищої освіти за спеціальністю 201 «Агрономія» та внутрішніх нормативних документів Університету. У реалізації освітнього процесу застосовуються сучасні методи, засоби та технології навчання, що відповідають студентоцентрованому підходу, включаючи проблемно-орієнтоване навчання, проектну діяльність, інтерактивні лекції, навчання на основі досліджень. Освітні компоненти доповнюються практикоорієнтованими завданнями, лабораторними дослідженнями, презентаціями, моделюванням виробничих ситуацій. НПП користуються правом академічної свободи у реалізації ОК, що підтверджується розробленими силабусами з чітко визначеними методами навчання, критеріями оцінювання та очікуваними ПРН. Здобувачі ВО мають право обирати тематику кваліфікаційних робіт, частину ОК, а також активно взаємодіють із викладачами в процесі навчання. Функціонування освітнього середовища, форми організації занять та інструменти зворотного зв'язку забезпечують реалізацію принципів студентоцентрованого навчання та сприяють досягненню мети ОП і ПРН. У звіті ЕГ підтверджено відповідність освітнього процесу вимогам законодавства, академічній доброчесності та педагогічній автономії викладачів.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

У межах реалізації ОП усі учасники освітнього процесу своєчасно отримують повну, доступну та структуровану інформацію щодо цілей, змісту ОК, ПРН, а також порядку й критеріїв оцінювання (<https://www.pdau.edu.ua/content/zmist-pidgotovky-zvo-za-osvitnim-stupenem-magistr-zi-specialnosti-201-agronomiya-opp-o>). Ця інформація надається у формі робочих програм навчальних дисциплін та силабусів, які містять: мету й завдання ОК, її місце в структурі ОПП, перелік компетентностей, очікувані РН, змістові модулі, форми поточного, семестрового контролю та критерії оцінювання. Силабуси погоджуються на кафедральному рівні та публікуються в електронному освітньому середовищі ЗВО (<https://moodle.pdau.edu.ua/>), що забезпечує відкритість й постійний доступ здобувачів ВО до матеріалів. Здобувачі ознайомлюються з ними на початку вивчення кожного освітнього компонента. Відповідні положення регламентуються внутрішніми нормативними документами ПДАУ. У звіті ЕГ відзначено, що надання навчально-методичної інформації здійснюється системно, вчасно і в повному обсязі.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

ПДАУ у межах реалізації ОПП «Насінництво і насіннєзнавство» другого (магістерського) рівня забезпечує належне поєднання навчання й досліджень, що відповідає рівню вищої освіти, спеціальності 201 «Агрономія» та меті ОП. Освітня програма передбачає розвиток у здобувачів навичок самостійного наукового пошуку, аналітичної обробки даних, критичного мислення, що реалізується через: виконання кваліфікаційної магістерської роботи дослідницького або прикладного характеру; опанування ОК дослідницького спрямування, зокрема "Методи і організація досліджень в агрономії", "Сучасні технології насінництва", "Біотехнології в насінництві і розсадництві", "Селекція і генетика окремих культур"; участь у наукових гуртках, конференціях, студентських конкурсах наукових робіт й публікація результатів досліджень у фахових виданнях. Дослідження проводяться на базі лабораторій ЗВО та в межах співпраці з агропідприємствами й науковими установами. Результати дослідницької діяльності використовуються у підготовці кваліфікаційних робіт, проектів, доповідей. Таким чином, заклад забезпечує інтеграцію освітнього процесу з науковою діяльністю у підготовці магістрів.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Викладачі, залучені до реалізації ОПП, систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі сучасних наукових досягнень, новітніх технологій та практик, що застосовуються в галузі насінництва та насіннєзнавства. Оновлення змісту навчальних дисциплін здійснюється з урахуванням: результатів власної наукової діяльності викладачів (публікації у фахових виданнях, участь у конференціях, реалізація науково-дослідних тем); стажувань у закордонних ЗВО (наприклад, Опольський університет, Польща); досвіду співпраці з агроформуваннями та науковими установами; рекомендацій стейкхолдерів й змін у законодавстві. Процес оновлення змісту ОК фіксується в нових редакціях робочих програм та силабусів, які щорічно переглядаються й погоджуються на засіданнях кафедр. Цей підхід забезпечує актуальність змісту ОК та його відповідність сучасним вимогам аграрної науки й практики.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Навчання, викладання та наукові дослідження в межах ОП «Насінництво і насіннєзнавство», пов'язані з процесами інтернаціоналізації діяльності ПДАУ та реалізуються через низку освітніх й наукових ініціатив міжнародного рівня. Зокрема, елементи інтернаціоналізації в освітньому процесі забезпечуються шляхом: використання англомовних джерел, наукових статей та баз даних у навчальному процесі; врахування у змісті ОК досвіду закордонних ЗВО, зокрема Університету Гогенгайм (Німеччина) — програма Crop Sciences – Plant Breeding and Seed Science, а також практичного досвіду, набутого викладачами під час стажування в Опольському університеті (Польща); проведення гостьових лекцій викладачами з інших країн; участі НПП й здобувачів ВО у міжнародних наукових конференціях, освітніх проектах, зокрема в рамках програм Erasmus+ та підготовці публікацій у закордонних виданнях. Наукова діяльність також інтегрована в міжнародний контекст через співпрацю з іноземними партнерами у сфері біотехнологій, насінництва та сталого розвитку. Це дозволяє підтримувати академічну мобільність, доступ до світових наукових ресурсів й підвищувати якість освітнього процесу.

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

У межах реалізації ОПП «Насінництво і насіннєзнавство» другого (магістерського) рівня, форми контрольних заходів та критерії оцінювання є чітко визначеними, прозорими й доступними для здобувачів вищої освіти. Оцінювання здійснюється відповідно до чинних нормативних положень в ПДАУ, а також на основі критеріїв, що детально прописані у силабусах ОК. Здобувачі ознайомлюються з формами контролю (модульна, підсумкова), шкалами оцінювання, ваговими коефіцієнтами елементів контролю (наприклад, участь у семінарах, виконання індивідуальних завдань, тести, іспити) на початку вивчення кожного ОК. Оцінювання є накопичувальним з урахуванням підсумкового контролю (іспиту), також основна увага приділяється поточній успішності, що стимулює систематичне засвоєння знань. Результати оцінювання фіксуються в електронному журналі та академічній картці здобувача. Такий підхід забезпечує об'єктивність, відповідність результатів навчання заявленим ПРН та принципам студентоцентрованого навчання. У звіті ЕГ відзначено, що здобувачі ВО мають повне розуміння критеріїв оцінювання, а процедура є передбачуваною й прозорою.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Загалом відповідає змісту підкритерію 5.2.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У межах реалізації ОПП визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, які регламентуються чинними положеннями та іншими внутрішніми нормативними актами ПДАУ. Ці документи визначають: форми та етапи контрольних заходів (поточний, підсумковий контроль, атестація); процедури об'єктивного оцінювання знань здобувачів; правила апеляції (оскарження результатів) й порядок повторного проходження контрольних заходів; механізми запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, зокрема шляхом уникнення участі у перевірці та оцінюванні осіб, пов'язаних родинними чи іншими залежностями зі здобувачами ВО. Усі учасники освітнього процесу ознайомлюються з цими правилами через інформування на офіційному вебсайті ЗВО та в електронному навчальному середовищі. Здобувачі також мають право звернутися з апеляцією до апеляційної комісії у випадку незгоди з результатами підсумкового оцінювання. У звіті ЕГ підтверджено, що правила є відкритими, передбачуваними, забезпечують прозорість освітнього процесу та гарантують дотримання принципів академічної доброчесності.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У ПДАУ сформовано чітку та послідовну політику забезпечення академічної доброчесності, що повністю реалізується в межах ОП «Насінництво і насіннєзнавство». Політика ґрунтується на положеннях статті 42 Закону України «Про освіту» та закріплена в Положенні про академічну доброчесність, яке доступне для всіх учасників освітнього процесу на офіційному сайті університету. У ЗВО функціонує система запобігання та виявлення академічних порушень, включаючи: обов'язкову перевірку кваліфікаційних робіт здобувачів ВО на наявність академічного плагіату із застосуванням платформ «Turnitin» та «StrikePlagiarism»; ознайомлення здобувачів ВО із принципами академічної доброчесності на перших заняттях ОК семінарах, тренінгах, круглих столах, тематичних лекціях та виховних заходах ПДАУ <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>; дотримання стандартів доброчесності в усіх формах оцінювання, наукових дослідженнях й публікаційній активності. Питання академічної доброчесності послідовно інтегрується у внутрішню культуру якості ЗВО, зокрема через інформаційні кампанії, заходи з підвищення обізнаності, діяльність комісій з етики. Випадки порушень фіксуються, розглядаються колегіально й тягнуть за собою визначені нормативно-правовими актами наслідки.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Викладацький склад, залучений до реалізації ОП, відповідає вимогам чинного законодавства України, зокрема Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності та Стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю. ОК програми забезпечують висококваліфіковані науково-педагогічні працівники, серед яких: доктори та кандидати сільськогосподарських наук, викладачі з профільною освітою та науковими ступенями за спеціальністю 201 «Агрономія», фахівці з практичним досвідом роботи в галузі насінництва, біотехнології, селекції. Значна частина викладачів має стаж педагогічної та наукової роботи понад 10 років, активно публікується у фахових виданнях, бере участь у реалізації науково-дослідних тем й проходить стажування, зокрема за кордоном. Залучення до викладання здійснюється на підставі їх відповідності змісту ОК, що вони реалізують, а також практичного досвіду, що посилює прикладний характер підготовки.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

У ПДАУ, процедури конкурсного відбору НПП, залучених до реалізації ОПП «Насінництво і насіннєзнавство» другого (магістерського) рівня, є прозорими, відкритими, недискримінаційними та такими, що відповідають вимогам чинного законодавства (стаття 36 Закону України «Про вищу освіту») й Статуту університету. Відбір викладачів здійснюється відповідно до Положення, яке регламентує: оголошення відкритого конкурсу; критерії відповідності кваліфікаційним вимогам (наявність ступеня, досвіду, публікацій, участі в наукових проєктах, академічній мобільності тощо); колегіальний розгляд кандидатур конкурсною комісією; обов'язкове голосування на засіданні кафедри та вченій раді. Ці процедури спрямовані на забезпечення належного рівня професіоналізму викладачів, їхньої відповідності змісту ОК та цільовим орієнтирам ОПП. За результатами конкурсу укладається контракт, умови якого передбачають обов'язкове дотримання норм академічної доброчесності, оновлення змісту дисциплін, наукову активність. Загалом кадрова політика університету сприяє якісному кадровому забезпеченню освітнього процесу.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

ПДАУ активно залучає роботодавців, професіоналів-практиків та галузевих експертів до реалізації освітнього процесу за ОП «Насінництво і насіннєзнавство», що відповідає сучасним вимогам ринку праці та забезпечує практикоорієнтовану підготовку здобувачів ВО. Залучення стейкхолдерів здійснюється у таких формах: участь представників агропідприємств й галузевих установ у гостьових лекціях, семінарах; керівництво та рецензування кваліфікаційних робіт здобувачів ВО; участь у підсумковій атестації як членів екзаменаційних комісій; надання пропозицій щодо оновлення змісту ОПП і навчальних планів; проведення практики на базах агропідприємств. У відповідях ЗВО на зауваження ЕГ зазначено, що залучення роботодавців здійснюється систематично, а не епізодично, зокрема через проведення «днів компаній» та започаткований проєкт з підготовки агроскаутів. Така взаємодія сприяє формуванню прикладних компетентностей здобувачів й посиленню зв'язку освіти з потребами аграрного сектору.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

ЗВО системно сприяє професійному розвитку викладачів, залучених до реалізації ОПП, як через внутрішні механізми, так й шляхом співпраці з зовнішніми організаціями. Форми сприяння професійному розвитку включають: планові стажування викладачів в українських та закордонних науково-освітніх установах (зокрема, Опольський університет, Польща); участь у професійних тренінгах, вебінарах, методичних семінарах, що організовуються університетом або партнерами (державні структури, міжнародні проєкти, бізнес-асоціації); роботу курсів підвищення кваліфікації з педагогічної майстерності, які орієнтовано на розвиток сучасних підходів до викладання, цифрової грамотності, студентоцентрованого навчання; публікаційну активність, участь у грантах, конференціях, що заохочується та фіксується в індивідуальних планах НПП. Підвищення кваліфікації є обов'язковим, відображається в документах кадрового забезпечення та враховується при проходженні атестації. Університет створює належні умови для неперервного професійного розвитку викладачів, що позитивно впливає на якість реалізації ОПП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Навчально-методичне, фінансове та матеріально-технічне забезпечення ОПП є достатнім для досягнення мети програми та заявлених ПРН. Навчально-методичне забезпечення включає актуалізовані робочі програми, силабуси, методичні вказівки, практикуми, електронні навчальні курси, які розміщуються в електронному освітньому середовищі університету. Доступ до навчальних матеріалів є відкритим й своєчасним. Матеріально-технічна база програми представлена спеціалізованими лабораторіями з якості зерна, агроекологічного моніторингу та навчально-наукова лабораторія загальної біотехнології; сучасною теплицею для дослідної роботи, а також науково-виробничим центром селекції та насінництва польових культур. У 2024–2025 рр. значно оновлено матеріально-технічну базу завдяки благодійній підтримці (БО «Право на захист»), що включає придбання сучасного обладнання для тепличного комплексу, лабораторних вимірювальних приладів, гідропонних систем тощо (Відповідь 9 на запит ЕГ). Бібліотечно-інформаційне забезпечення включає доступ до електронного каталогу, фахових періодичних видань, баз даних, а також відкритих освітніх ресурсів. Університет забезпечує підключення до онлайн-баз й платформ (зокрема Google Scholar, ScienceDirect, Research4Life). Таким чином матеріально-технічні ресурси відповідають специфіці ОПП, а навчально-методичне забезпечення є повним та систематизованим.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Полтавський ДАУ у межах реалізації ОПП забезпечує постійний й безперешкодний доступ викладачів та здобувачів ВО до необхідної інфраструктури та інформаційних ресурсів для навчальної, наукової та професійної діяльності. Зокрема, здобувачі ВО та викладачі мають доступ до: спеціалізованих лабораторій кафедр (з якості зерна, агроекологічного моніторингу та навчально-наукова лабораторія загальної біотехнології тощо); сучасно обладнаної теплиці та науково-виробничого центру селекції та насінництва; бібліотечного фонду університету та електронного каталогу; навчально-інформаційного порталу та електронного середовища Moodle з індивідуальними кабінетами; ліцензійного програмного забезпечення та відкритих наукових баз даних (зокрема Google Scholar, Research4Life, Наукова періодика України); комп'ютерних класів й мультимедійного обладнання; безперервного інтернет-з'єднання, у тому числі в укріттях. Відповідні ресурси використовуються як у межах освітнього процесу, так і під час самостійної, проєктної та дослідницької діяльності. Доступ регламентовано внутрішніми нормативними актами університету й відповідає вимогам чинного законодавства України.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Освітнє середовище Полтавського ДАУ, у межах реалізації ОПП «Насінництво і насіннєзнавство» другого (магістерського) рівня, створене з урахуванням принципів безпечності, доступності, інклюзивності та сприяє повноцінному задоволенню освітніх, соціальних та особистісних потреб здобувачів вищої освіти. Університет забезпечує: фізичну безпеку здобувачів ВО через наявність укриттів, розміщених у навчальних корпусах й гуртожитках, які обладнані засобами зв'язку, вентиляції, водопостачання, аптечками, санітарними зонами; інклюзивне середовище – функціонують пандуси, підйомачі, кнопки виклику, адаптовані санітарні приміщення; в усіх навчальних корпусах нанесено маркування для осіб із порушенням зору (жовта стрічка), що підтверджується фотоматеріалами у Відповіді 10 на запит ЕГ; ментальне здоров'я – діє психологічна служба, здобувачі ВО мають доступ до індивідуального та групового консультування, проводяться тренінги з подолання стресу, адаптації та комунікативних навичок; участь у прийнятті рішень – діяльність органів студентського самоврядування, опитування, залучення до роботи рад з якості освіти; доступ до дозвілля – функціонують спортивні зали, гуртки, культурно-мистецькі ініціативи, студентський центр дозвілля. ЗВО впроваджує політику академічної підтримки, толерантності та етичної взаємодії.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

ПДАУ у межах реалізації ОПП «Насінництво і насіннєзнавство» другого (магістерського) рівня забезпечує комплексну підтримку здобувачів ВО за всіма ключовими напрямками: освітнім, організаційним, інформаційним, консультативним, соціальним, а також у сфері збереження фізичного та ментального здоров'я. ОПП реалізується через систему академічного наставництва, індивідуальні консультації викладачів, доступ до електронного навчального контенту, гнучке планування освітньої траєкторії. Організаційна та інформаційна підтримка забезпечується через деканати, відділ навчальної роботи, Центр забезпечення якості освіти та інформаційні ресурси (офіційний сайт, Moodle, соціальні мережі). Оперативне інформування про навчальний процес, події, зміни та можливості реалізується в цифровому середовищі. Консультативна підтримка включає можливість отримання професійних порад від викладачів, адміністрації, координатора ОП. Проводяться опитування, зустрічі з представниками стейкхолдерів, профорієнтаційні заходи. Соціальна підтримка реалізується через надання стипендій, матеріальної допомоги, пільг на проживання, роботу соціального відділу, стипендіальної комісії. Університет також забезпечує підтримку студентів з-поміж ВПО та осіб з інвалідністю. Підтримка ментального та фізичного здоров'я організована через діяльність психологічної служби, проведення тренінгів з емоційної стабільності, заняття фізичною культурою, доступ до медичного пункту та спортивної інфраструктури. Регулярно проводяться заходи з профілактики стресу, формування здорового способу життя.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Загалом відповідає змісту підкритерію 7.5.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ПДАУ функціонують унормовані антикорупційні політики та процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання та інших конфліктних ситуацій, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та реалізуються під час впровадження ОПП. Відповідні процедури регламентуються чинними внутрішніми нормативними документами: У ЗВО діє система реагування, що передбачає: можливість анонімного повідомлення про порушення через спеціальні канали зв'язку; діяльність відповідальних осіб й комісій з розгляду скарг; чіткі механізми документування, аналізу та реагування на інциденти; інформування здобувачів ВО та працівників про їхні права й механізми захисту. Зазначені процедури оприлюднені на офіційному сайті університету та доводяться до відома всіх учасників освітнього процесу під час вступу, початку навчального року, а також через інформаційні кампанії та інші заходи. У звіті ЕГ підтверджено наявність ефективної нормативної бази, що забезпечує безпечне та етичне освітнє середовище.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ЗВО послідовно реалізує внутрішньоуніверситетські процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП «Насінництво і насіннєзнавство» другого (магістерського) рівня згідно з чинними нормативними документами. Процедура включає: формування робочої групи на чолі з гарантом; розроблення проекту ОПП з урахуванням стандарту, потреб ринку праці, рекомендацій стейкхолдерів й порівняння з аналогічними програмами провідних ЗВО; обговорення проекту ОП на кафедрі, вченій раді факультету; затвердження програми Вченою радою університету; щорічний моніторинг реалізації ОПП та підготовка аналітичного звіту; перегляд освітньої програми щонайменше раз на 4 роки або в разі змін у нормативно-правовій базі чи потребах стейкхолдерів. Моніторинг здійснюється із залученням здобувачів ВО, випускників, роботодавців, НПП. Результати опитувань враховуються під час оновлення змісту ОПП, навчального плану та методичного забезпечення. У звіті ЕГ, підтверджено, що університет дотримується затверджених процедур розроблення й оновлення ОПП, що забезпечує її актуальність й відповідність стандарту та очікуванням заінтересованих сторін.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

В університеті здобувачі ВО, які навчаються за ОП «Насінництво і насіннєзнавство» другого (магістерського) рівня, активно залучені до процесів перегляду та вдосконалення програми як партнери, безпосередньо та через органи студентського самоврядування. Зокрема, участь здобувачів забезпечується шляхом участі в: анонімних онлайн-опитуваннях щодо якості змістовного наповнення ОК, діяльності НПП, організації освітнього процесу; участі представників студентства в Радах з якості вищої освіти на рівні інституту та університету; включенням здобувачів до складу робочих груп із перегляду ОПП; у регулярних зустрічах з гарантом ОП та адміністрацією для обговорення пропозицій й дискусійних питань. Результати опитувань та пропозиції здобувачів ВО документуються, обговорюються на засіданнях кафедри та Ради з якості вищої освіти, після чого за потреби вносяться зміни до структури ОП, НП чи методичного забезпечення. Як підтверджено у звіті ЕГ, відгуки здобувачів дійсно враховуються - наприклад, було оновлено частину ОК й посилено практикоорієнтований складник за їхніми ініціативами. Таким чином, ЗВО забезпечує реальне партнерство зі здобувачами у процесі перегляду та вдосконалення ОПП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Університет залучає роботодавців та їх об'єднання до процесу періодичного перегляду ОПП «Насінництво і насіннєзнавство» другого (магістерського) рівня як повноцінних партнерів у забезпеченні її якості. Форми участі роботодавців включають: участь представників агропідприємств-стейкхолдерів у роботі робочих груп з перегляду ОПП; подання офіційних листів з рекомендаціями щодо змісту ОК, орієнтації ОП на ринкові вимоги та практичні компетентності; участь у засіданнях кафедри та Ради з якості вищої освіти, на яких розглядаються зміни до ОПП та НП; участь у систематичних заходах на кшталт «Днів компаній», круглого столу з роботодавцями, проекту з підготовки агроскаутів, зазначених у відповідях ЗВО на зауваження ЕГ. Співпраця з роботодавцями є сталою й не

містить формального характеру. Пропозиції роботодавців враховуються при оновленні ПРН, структури НП, змісту окремих ОК.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

У ЗВО запроваджено практику збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП «Насінництво і насіннєзнавство» другого (магістерського) рівня, що підтверджується як у звіті самооцінювання, так й в документах, наданих у відповідь на запити ЕГ. Основні інструменти моніторингу: анкетування випускників; опитування роботодавців щодо рівня підготовки фахівців; ведення бази даних працевлаштованих випускників у структурному підрозділі з питань сприяння працевлаштуванню; підтримання зворотного зв'язку з випускниками через соціальні мережі, професійні спільноти, участь у зустрічах й профорієнтаційних заходах. Отримані результати аналізуються кафедрою та враховуються в оновленні ОП, визначенні ключових компетентностей, коригуванні вибіркових ОК. Зокрема, за результатами зворотного зв'язку з випускниками було посилено практичний складник у низці дисциплін, додано акценти на інноваційні технології насінництва та управління якістю. Таким чином, ЗВО забезпечує неперервний зв'язок між підготовкою фахівців й динамікою їх професійного становлення, що сприяє актуалізації ОП згідно з потребами ринку праці.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

У Полтавському ДАУ функціонує внутрішня система забезпечення якості освіти, яка забезпечує вчасне та обґрунтоване реагування на результати моніторингу ОПП «Насінництво і насіннєзнавство», у тому числі на підставі опитувань заінтересованих сторін. Моніторинг здійснюється системно та охоплює: щорічні анкетування здобувачів ВО щодо якості ОК, викладання, оцінювання, організації навчання; опитування роботодавців про відповідність компетентностей випускників вимогам ринку праці; збір пропозицій викладачів й випускників щодо удосконалення змісту ОПП та форм її реалізації. На підставі результатів опитувань: проводяться обговорення на кафедрі, у Раді з якості вищої освіти; коригуються робочі програми ОК, посилюється практичний складник; оновлюються силабуси та методичне забезпечення; формується План заходів щодо підвищення якості освітньої діяльності, затверджений розпорядженням ректора (<https://www.pdau.edu.ua/content/udoshkonalennya-yakosti-vyshchoyi-osvity-ta-osvitnoyi-diyalnosti-v-universyteti-2024-2025>). У звіті ЕГ відзначено, що результати зворотного зв'язку не лише фіксуються, а й слугують підставою для конкретних управлінських рішень, що засвідчує ефективність внутрішньої системи якості та її вплив на розвиток ОПП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ЗВО у процесі перегляду ОП «Насінництво і насіннєзнавство» другого (магістерського) рівня враховує результати зовнішнього забезпечення якості, зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані за результатами попередніх етапів акредитаційної експертизи. Підтвердженням цього є офіційні відповіді ЗВО на зауваження ЕГ, надані в межах поточної акредитаційної процедури. У цих документах чітко відображено: врахування зауважень щодо необхідності публічного висвітлення баз практик — відповідні сторінки оновлено на сайті університету (<https://www.pdau.edu.ua/content/bazy-praktyky>); оновлення опису ОПП з уточненням строків реалізації програми для обох форм здобуття освіти; доповнення інформації на сайті ЗВО про академічну мобільність, неформальну освіту та покроковий алгоритм визнання результатів навчання; запровадження змін у змісті окремих ОК та методиці викладання згідно з рекомендаціями експертів щодо використання сучасних практик й англомовних джерел. Також у звіті ЕГ підтверджено, що ПДАУ не просто формально реагує, а використовує результати зовнішнього оцінювання для вдосконалення ОП. Робоча група гаранта та рада з якості вищої освіти здійснюють аналіз отриманих рекомендацій та ініціюють відповідні зміни в ОПП, НП та організації освітнього процесу.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Загалом відповідає змісту підкритерію 8.7.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО встановлено чіткі та прозорі правила й процедури, що регулюють права й обов'язки всіх учасників освітнього процесу, зокрема здобувачів ВО, викладачів, адміністрації та інших залучених осіб. Ці норми реалізуються під час впровадження ОПП «Насінництво і насіннєзнавство». Відповідні правила закріплено у внутрішніх нормативних документах. Ці документи: визначають права та обов'язки кожного учасника освітнього процесу; гарантують дотримання принципів академічної свободи, автономії, недискримінації; містять механізми оскарження, врегулювання конфліктних ситуацій, захисту прав здобувачів ВО; є відкритими та оприлюдненими на офіційному сайті університету (<https://www.pdau.edu.ua/>) та в інформаційних кабінетах у Moodle. Усі учасники освітнього процесу обізнані з чинними правилами, а ЗВО послідовно їх дотримується. Це забезпечує стабільне, прозоре й правове функціонування освітньої програми.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ПДАУ дотримується вимог прозорості та публічності при розробленні та оновленні ОП, зокрема в частині завчасного оприлюднення проєктів для громадського обговорення. У межах реалізації ОПП «Насінництво і насіннєзнавство» ЗВО забезпечує опублікування проєкту освітньої програми або її змін не пізніше ніж за місяць до затвердження. Проєкти ОПП публікуються у відповідному розділі на офіційному сайті університету: <https://www.pdau.edu.ua/content/nasinnnyctvo-i-nasinnnyeznavstvo-opp>, де також висвітлюється інформація щодо механізмів подання зауважень й пропозицій від усіх заінтересованих сторін - здобувачів, випускників, викладачів, роботодавців. Зібрані пропозиції розглядаються гарантом та робочою групою, обговорюються на засіданнях кафедри та Ради з якості вищої освіти, після чого ухвалюється остаточна редакція ОПП.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Університет забезпечує відкритий доступ до інформації та документів щодо ОПП «Насінництво і насіннєзнавство» другого (магістерського) рівня на офіційному вебсайті ЗВО згідно з вимогами чинного законодавства України, зокрема Закону України «Про вищу освіту». У відповідній рубриці вебсайту за посиланням: <https://www.pdau.edu.ua/content/nasinnnyctvo-i-nasinnnyeznavstvo-opp> оприлюднено у повному обсязі: текст чинної редакції ОПП із зазначенням мети, компетентностей, ПРН та структури програми; НП із деталізацією обов'язкових та вибіркових ОК; інформацію про можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії; правила вибору ОК; робочі програми (силабуси) навчальних дисциплін. Інформація оновлюється своєчасно, є повною, перевіреною, структурованою та легко доступною для заінтересованих сторін та громадськості. Університет демонструє належний рівень інформаційної відкритості.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Аналіз

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувавати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів,

майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми

Рекомендовано уточнити в описі освітньо-професійної програми розрахункові строки її реалізації для денної та заочної форм здобуття освіти відповідно до статті 9¹ Закону України «Про вищу освіту».

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендовано: забезпечити відкритий доступ до актуального переліку баз практик для підвищення прозорості для здобувачів та заінтересованих сторін на вебсайті ПДАУ; розпочати впровадження елементів дуальної освіти, враховуючи зацікавленість здобувачів ВО й роботодавців.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендовано: розширити інформаційне наповнення вебсайту щодо можливостей академічної мобільності, практичної підготовки, працевлаштування за реалізації ОПП; розробити покрокову інструкцію/гайд для здобувачів ВО щодо визнання результатів навчання, здобутих у межах академічної мобільності та інформальної/неформальної освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендовано: продовжити розширення можливостей академічної мобільності здобувачів й НПП та активізувати участь у міжнародних освітніх проєктах; збільшити частку англomовних матеріалів у навчальному процесі за ОПП (підручники, статті, кейси).

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендовано проводити контрольні заходи за участі щонайменше двох викладачів з метою забезпечення об'єктивності результатів оцінювання здобувачів ВО.

Критерій 6. Людські ресурси

Рекомендовано розширити можливості участі НПП в академічній мобільності, зокрема у стажуваннях, участь у міжнародних проєктах та освітніх обмінах.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендовано активізувати інформування здобувачів ВО (через кураторів, гарантів, керівників кваліфікаційних робіт) щодо можливостей користування міжнародними наукометричними базами (Scopus, Web of Science тощо).

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рекомендовано: забезпечити системну участь роботодавців й випускників у перегляді ОП; значну увагу приділяти пропозиціям щодо вдосконалення ОПП у форматі опитувань здобувачів ВО; передбачити в робочих програмах ОК участь роботодавців, фахівців із ЗВО та НДУ, з урахуванням фіксованих годин їх викладання.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендовано: оприлюднити перелік баз проходження практики на сторінках кафедри та ОП; забезпечити функціонування англomовної версії вебсайту університету з метою підвищення міжнародної доступності до контенту освітньої програми.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ГЕР 20 ID 29570.pdf</i>	ZySLrNvFy91B633ipsQ2CS+9E8Kx3qJPtHOasnlUa2I =

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ВАСИЛИШИН РОМАН ДМИТРОВИЧ